

“Parki un ieguvumi” – Ķemeru nacionālā parka skatījumā

Agnese Balandiņa

ĶNP Dabas izglītības un
tūrisma daļa

Baltic Sea Region
Programme 2007-2013

Part-financed by the European Union
(European Regional Development Fund)

- KNP galvenais mērķis projektā – pievienošanās Eiropas ilgtspējīga tūrisma hartai

Kas ir Eiropas ilgtspējīga tūrisma harta?

- Izveidota 1995.-1999. gadā, apzinoties pārmērīgas un nepārdomātas cilvēku slodzes nodarīto postu dabas vērtībām un tūlītēju nepieciešamību rīkoties, lai tās saglabātu arī turpmākajām paaudzēm. Hartas galvenie mērķi:
 - dabas un kultūrvēstures mantojuma aizsardzība;
 - ekonomiskā un sociālā attīstība;
 - vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes saglabāšana un uzlabošana;
 - tūristu skaita kontrole un piedāvātā tūrisma kvalitātes uzlabošana.
- Šobrīd hartas sertifikātu saņēmušas aptuveni 50 dažādas aizsargājamās dabas teritorijas Eiropā

Hartas principi I

1) atzīt Eiropas aizsargājamās dabas teritorijas par nozīmīgu mūsu (dabas un kultūrvēstures) mantojuma daļu, kas jāsargā, lai tā sniegtu prieku gan mūsu, gan nākamajām paaudzēm;

2) tūrismu aizsargājamās teritorijās attīstīt un īstenot ilgtspējīgā veidā, proti, ņemot vērā vides, vietējo iedzīvotāju, vietējo uzņēmēju un apmeklētāju vajadzības;

Hartas principi II

3) tūrisma attīstībā, plānošanā un īstenošanā iesaistīt visas šo procesu ietekmētās puses, gan aizsargājamā teritorijā, gan tās tuvākajā apkārtnē (izveidojot pastāvīgo padomi jeb “forumu”);

4) sagatavot un īstenot ilgtspējīga tūrisma stratēģiju un darbības plānu attiecīgajai teritorijai (veicot arī esošās situācijas un tūristu plūsmas, kā arī potenciālo nākotnes tirgu analīzi)

Hartas principi III

- 5) nodrošināt visiem apmeklētājiem augstas kvalitātes pieredzi visos apmeklējuma aspektos (piemēram, rūpējoties par objektu pieejamību cilvēkiem ratiņkrēslos);
- 6) veicināt īpašu tūrisma produktu veidošanu, kas dotu iespēju atklāt un izprast attiecīgo teritoriju (piemēram, jaunu izziņas taku veidošana – šobrīd notiek sadarbībā ar “Valguma Pasauli”)

Hartas principi IV

7) efektīvi pavēstīt apmeklētājiem, ar ko šī teritorija ir īpaša (piemēram, izvietojot informāciju par parku viesu namos, mēs, savukārt, varētu reklamēt vietējos pakalpojumus savā infocentrā);

8) celt tūrismā iesaistīto cilvēku zināšanu līmeni par aizsargājamo teritoriju un ilgtspējības principiem;

9) nodrošināt, ka tūrisms atbalsta un nesamazina vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti (aktīva komunikācija ar iedzīvotājiem un apmeklētājiem, piemēram, iedzīvotāju sanāksmes);

Hartas principi V

- 10) aizsargāt un uzlabot teritorijas dabas un kultūras mantojumu tūrisma vajadzībām;
- 11) palielināt tūrisma ieguldījumu vietējā ekonomikā (piemēram, veicināt dažādu vietējo produktu – pārtikas, amatnieku ražojumu – tirdzniecību);
- 12) uzraudzīt un plānot apmeklētāju plūsmu, lai samazinātu negatīvās ietekmes (tostarp, veidot jaunus velomaršrūtus – bez jau esošajiem, šobrīd sadarbībā ar viesu namu “Pilsētnieki” tiek strādāts pie jauna, ietverot Džūkstes pasaku muzeju un Dunduru pļavas).

Secinājumi I

- Ir principi, kuru īstenošana KNP teritorijā jau ir veiksmīgi uzsākta un darbojas – velotūrisma aktivitātes kā alternatīva autotransportam (jauni velomaršruti), informācijas centra darbība, komunikācija ar iedzīvotājiem (Konsultatīvā padome; iedzīvotāju sanāksmes), informācijas centra darbība; izziņas taku ierīkošana

Secinājumi II

- Lietas, kas jāpilnveido (daži piemēri) – informācijas pieejamība gan par KNP, gan par uzņēmēju piedāvātajiem pakalpojumiem; vietējo produktu tirdzniecība; alternatīvas autotransportam – velomaršruti ir apsveicami, bet nav, piemēram, nevienas zirgu izjāžu vietas; vairāk varētu vēlēties ar KNP īpašo vērtību – dziednieciskajiem resursiem saistītus tūrisma pakalpojumus

Kopīgi paveicamais darbs

- jāizveido pastāvīga padome (forums), kurā iekļauti pārstāvji no visām ar tūrismu un tā attīstību saistītajām cilvēku grupām - KNP administrācijas, vietējām pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, iedzīvotājiem un tūrisma uzņēmējiem;
- visiem padomes pārstāvjiem kopīgi jāizstrādā KNP ilgtspējīga tūrisma attīstības stratēģija nākamajiem pieciem gadiem, apņemoties ievērot hartā iekļautos ilgtspējīgas attīstības **principus** un piemērojot tos vietējiem apstākļiem;
- jāizstrādā **rīcības plāns** stratēģijas ieviešanai

Rezultāts

Rezultāts – dabas vērtību saglabāšanā ir ieinteresēti un aktīvi piedalās visi (=attīstība ir patiesi ilgtspējīga), jo ir izpratne par to nozīmi sociāli ekonomisko ieguvumu nodrošināšanā.

Dabas vērtības, to vienreizīguma izcelšana = apmeklētāji = ienākumu iespējas vietējiem iedzīvotājiem

Charter park sertifikāts – starptautisks apliecinājums, ka aizsargājamās teritorijas attīstība tiek plānota pārdomāti un līdzsvaroti, ņemot vērā visu iesaistīto pušu intereses

Paldies par uzmanību!